

PHILOSOPHY

Name & Signature of the Invigilator

PAPER-II OMR Answer Sheet No. :
SEPT-16/22

Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

Time : 1.15 Hours

No. of Printed Pages : 28

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty (50) multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper - II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પચાસ (૫૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વચરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર કાઢી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, ખવાર/ઠપાવા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખર્ચીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નીરીક્ષક પાસેથી નુરંજ જામીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટના સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કરવાનું રહેશે.
ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર II લાખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અન્તિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હકે જનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સંકેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરા થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નીરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની દુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટો જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન ધોળ્ય ગણાશે.

SEAL

PHILOSOPHY
PAPER - II

દર્શનશાસ્ત્ર
પેપર-II

Note : This paper contains **FIFTY (50)** multiple-choice/assertion/reasoning questions/matching questions. Each question carries **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

-
1. By what type of perception, according to Nyaya, one can perceive the objects of past, present and future ?
- (A) Sāmānyalakṣaṇa
(B) Yōgaja
(C) Jñānalakṣṇa
(D) Śravaṇa
1. ન્યાયનાં મતાનુસાર, કયા પ્રકારનાં પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ દ્વારા ભૂત, વર્તમાન અને ભવિષ્યનો અનુભવ શક્ય છે :
- (A) સામાન્યલક્ષણ
(B) યોગજ
(C) જ્ઞાનલક્ષણ
(D) શ્રવણ
2. In which of the following books Wittgenstein rejects Moore's views as expressed in 'Refutation of Idealism' and 'A Defense of Commonsense' ?
- (A) Philosophical Investigations
(B) Tractatus
(C) On certainty
(D) Remarks on colour
2. "રેફ્યુટેશન ઓફ આઈડીઆલિસ્મ" અને "અ ડિફેન્સ ઓફ કોમનસેન્સ" માં મૂરે વ્યક્ત કરેલા અભિપ્રાયોનું ખંડન વિટગેનસ્ટાઈન તેમના કયા પુસ્તકમાં કરે છે :
- (A) ફિલાસોફિકલ ઈન્વેસ્ટીગેશન્સ (Philosophical Investigations)
(B) ટ્રેક્ટેટસ (Tractatus)
(C) ઓન સરટેન્ટી (On certainty)
(D) રિમાર્ક્સ ઓન કલર (Remarks on colour)

3. Monad is defined by Leibnitz :

(A) a material atom

(B) a unitary being without parts

(C) a form without content

(D) an unconscious entity

4. What type of Kārana of Jñāna is the self, according to Nyāya ?

(A) Samavāyi

(B) Asamanāyi

(C) Nimitta

(D) Upadāna

3. લાઈબનિઝનાં મતાનુસાર મોનેડની વ્યાખ્યા શું છે?

(A) ભૌતિક અણુ

(B) અવયવ વગરનું સંગઠિત અસ્તિત્વ

(C) ખાલી આકાર

(D) સચેતન અસ્તિત્વ

4. ન્યાય દર્શનાનુસાર, આત્મા, જ્ઞાનનું કયા પ્રકારનું કારણ છે?

(A) સમવાયી

(B) અસમવાયી

(C) નિમિત્ત

(D) ઉપાદાન

5. Match Set I with Set II and select the code which is correctly matched :

Set I	Set II
(a) Prāgābhāva	(I) Nyāya
(b) Pramāṇābhāva	(II) Mīmāṃsā
(c) Prājñā	(III) Vaiśeṣika
(d) Pramāṇa Sāṃplava	(IV) Vēdānta

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (I) (II) (III) (IV)
- (B) (II) (I) (IV) (III)
- (C) (III) (II) (IV) (I)
- (D) (III) (I) (II) (IV)

5. નીચે આપેલા કોડ (Code) ની મદદથી સૂચિ I ને સૂચિ II સાથે યોગ્ય રીતે જોડો :

સૂચિ I	સૂચિ II
(a) પ્રાગભાવ	(I) ન્યાય
(b) પ્રમાણભાવ	(II) મિમાંસા
(c) પ્રજ્ઞા	(III) વૈશેષિક
(d) પ્રમાણસંપ્લવ	(IV) વેદાંત

કોડ :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (I) (II) (III) (IV)
- (B) (II) (I) (IV) (III)
- (C) (III) (II) (IV) (I)
- (D) (III) (I) (II) (IV)

6. According to Śāṅkarācharya, the status of "Jagat" is :
- (A) Sat
(B) Asat
(C) Sadāsadvilakṣaṇa
(D) Sadāsat
7. Which of the following is *not* accepted by Ambedkar ?
- (A) Liberty, Equality, Fraternity
(B) Edmation, Organisation, Agitation
(C) Caste, Varna, Karma
(D) Buddha, Sangha, Dharma
8. The Upamishads of Samaveda are :
- (A) Mandukya and Mudaka
(B) Aitareya and Taitteriya
(C) Brahadaranyaka and Katha
(D) Chandogya and Kena
6. શંકરાચાર્ય માને છે, ક જગત :
- (A) સત્ છે
(B) અસત્ છે
(C) સદ્અસદ્ વિલક્ષણ છે
(D) સદ્અસત્ છે
7. નીચે આપેલામાંથી અંબેડકર શેનો સ્વીકાર નથી કરતાં :
- (A) સ્વતંત્રતા, સમાનતા, ભાઈચારો
(B) શિક્ષા, સંગઠન, ચળવળ
(C) જાતિ, વર્ણ, કર્મ
(D) બુદ્ધ, સંઘ, ધર્મ
8. સામવેદનાં ઉપનિષદ કયા છે :
- (A) માંડૂક્ય અને મુંડક
(B) ઐતરેય અને તૈતીર્ય
(C) બૃહદારણ્યક અને કઠ
(D) છાંદોગ્ય અને કેન

9. Aitareya upanishad belongs to :

- (A) Rgveda
- (B) Samaveda
- (C) Yajurveda
- (D) Atharvaveda

9. ઐતરેય ઉપનિષદ કયા વેદનો ભાગ છે?

- (A) ઋગ્વેદ
- (B) સામવેદ
- (C) યજુરવેદ
- (D) અથર્વવેદ

10. Maharishi Aurobindo termed the intermediate grade between mind and supermind as :

- (A) mind, overmind, intuitive mind, illumined mind, supermind
- (B) mind, higher mind, illumined mind, intuitive mind, overmind, supermind
- (C) mind, overmind, intuitive mind, illumined mind, higher mind, supermind
- (D) mind, intermediate mind, supermind

10. મહર્ષિ અરવિંદ, માઈડ અને સુપરમાઈન્ડની મધ્યમાં આવતી કક્ષાને શું કહે છે?

- (A) માઈડ, ઓવરમાઈડ, ઈન્ટ્યુટિવ માઈડ, ઈલ્યુમિન્ડ માઈડ, સુપર માઈડ
- (B) માઈડ, હાયર માઈડ, ઈલ્યુમિન્ડ માઈડ, ઈન્ટ્યુટિવ માઈડ, ઓવર માઈડ, સુપર માઈડ
- (C) માઈડ, ઓવર માઈડ, ઈન્ટ્યુટિવ માઈડ, ઈલ્યુમિન્ડ માઈડ, હાયર માઈડ, સુપર માઈડ
- (D) માઈડ, ઈન્ટરમીડિયેટ માઈડ, સુપર માઈડ

11. "The hill is fiery because it processes blue smoke." The fallacy committed here according to Nyāya is :

- (A) Anaikāntika
- (B) Aśrayāsiddha
- (C) Vyāpyātvāsiddha
- (D) Bādhita

12. According to Vaiśeṣikas creation starts with the conjunction of atoms by :

- (A) The svabhava of the atoms
- (B) The will of God
- (C) Productive mechanism
- (D) Accident

11. દર્શવેલ તર્કમાં, ન્યાય દર્શનાનુસાર, કયા પ્રકારનો હેત્વાભાસ છે?

- (A) અનૈકાન્તિક
- (B) આશ્રયાસિદ્ધ
- (C) વ્યાપ્યત્વાસિદ્ધ
- (D) બાધિત

12. વૈશેષિકનાં મતાનુસાર, સર્જન જોડાણથી આ રીતે થાય છે :

- (A) અણુનાં સ્વભાવથી
- (B) ઈશ્વર પ્રણિધાનથી
- (C) ફળદ્રુપ પદ્ધતિથી
- (D) અકસ્માતથી

13. Pradityasamutpada of Buddhism closely resembles which theory of the Upanishads ?

- (A) Sakṣi
- (B) Stayibhāva
- (C) Jagat as Mithya
- (D) Vāsana

13. બૌદ્ધ દર્શનમાં પ્રતિત્યસમુત્પાદ, ઉપનિષદનાં કયા સિદ્ધાંતને મળતું આવે છે?

- (A) સાક્ષી
- (B) સ્થાયીભાવ
- (C) જગત મિથ્યા
- (D) વાસના

14. Which of the following Hétvabhāsa is committed in the inference "Fire is cold, because it is a substance".

- (A) Savyabhichāra
- (B) Satpratipaksha
- (C) Bādhita
- (D) Viruddha

14. નીચે દર્શાવેલા અનુમાનમાં હેત્વાભાસનો પ્રકાર ઓળખો :

- (A) સવ્યભિચાર
- (B) સત્પ્રતિપક્ષ
- (C) બાધિત
- (D) વિરુદ્ધ

15. Consider the Assertion (A) and Reason (R) and mark the correct option :

Assertion (A) : Wittgenstein propounded use theory of meaning in philosophical Investigations.

Reason (R) : Meaning are in mind.

Codes :

- (A) (A) and (R) both are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) (A) and (R) are both false and (R) does not explain (A)
- (C) (A) is true and (R) is false and (R) does not explain (A)
- (D) (A) is false and (R) is true and (R) does not explain (A)

15. પ્રતિજ્ઞા (A) અને કારણ (R) નાં આધારે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

પ્રતિજ્ઞા (A) : વિટગેનસ્ટાઈને તેમનાં “ફિલોસોફિકલ ઈન્વેસ્ટીગેશન્સ” માં યૂઝ થીઅરી ઓફ મીનિંગની રજૂઆત કરી છે.

કારણ (R) : અર્થ મનમાં રહેલો હોય છે.

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બંને ખરાં છે અને (R) (A) નો ખુલાસો આપે છે
- (B) (A) અને (R) બંને ખોટાં છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું
- (C) (A) ખરું છે અને (R) ખોટું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) ખરું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું

16. Consider the Assertion (A) and Reason (R) and mark the correct option :

Assertion (A) : Arthapatti is an independent source of knowledge.

Reason (R) : Abhava cannot be known through any other pramāṇās.

Codes :

- (A) (A) and (R) both are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) (A) and (R) are both false and (R) does not explain (A)
- (C) (A) is true and (R) is false and (R) does not explain (A)
- (D) (A) is false and (R) is true and (R) does not explain (A)

16. પ્રતિજ્ઞા (A) અને કારણ (R) નાં આધારે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

પ્રતિજ્ઞા (A) : અર્થપત્તી જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ માટેનું સ્વતંત્ર પ્રમાણ છે.

કારણ (R) : અભાવ અન્ય પ્રમાણો દ્વારા જાણી શકાતો નથી

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બંને ખરાં છે અને (R) (A) નો ખુલાસો આપે છે
- (B) (A) અને (R) બંને ખોટાં છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતો
- (C) (A) ખરું છે અને (R) ખોટું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) ખરું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતો

17. Consider the Assertion (A) and Reason (R) and mark the correct option :

Assertion (A) : Only two kinds of propositions are meaningful

(a) Analytic propositions and

(b) Verifiable propositions.

Reason (R) : Metaphysical propositions are not meaningless.

Codes :

(A) (A) and (R) both are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) (A) and (R) are both false and (R) does not explain (A)

(C) (A) is true and (R) is false and (R) does not explain (A)

(D) (A) is false and (R) is true and (R) does not explain (A)

17. પ્રતિજ્ઞા (A) અને કારણ (R) નાં આધારે, યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

પ્રતિજ્ઞા (A) : ફક્ત બે પ્રકારનાં વિધાન સાર્થક છે.

(a) પૃથક્કરણાત્મક વિધાન અને

(b) સિદ્ધાંતમક (Verifiable) વિધાન

કારણ (R) : તાત્વિક વિધાનો અર્થહીન નથી.

કોડ :

(A) (A) અને (R) બંને સાચા છે અને (R) (A) નો ખુલાસો આપે છે

(B) (A) અને (R) બંને ખોટાં છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું

(C) (A) ખરું છે અને (R) ખોટું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું

(D) (A) ખોટું છે અને (R) ખરું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું

18. Consider the Assertion (A) and Reason (R) and mark the correct option :

Assertion (A) : According to Satkāryavāda, effect exists in the cause.

Reason (R) : Everything cannot be produced out of everything.

Codes :

- (A) (A) is true and (R) is false and (R) does not explain (A)
- (B) (A) is false and (R) is true and (R) does not explain (A)
- (C) (A) and (R) both are true and (R) correctly explains (A)
- (D) (A) and (R) both are false and does not explain (A)

18. પ્રીતજ્ઞા (A) અને કારણ (R) ના આધારે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

પ્રતિજ્ઞા (A) : સત્કાર્યવાદનાં મતાનુસાર, કાર્ય કારણમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

કારણ (R) : બધામાંથી બધું ઉત્પન્ન નથી થઈ શકતું.

કોડ :

- (A) (A) ખરું છે અને (R) ખોટું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું
- (B) (A) ખોટું છે અને (R) ખરું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું
- (C) (A) અને (R) બંને ખરાં છે અને (R) (A) નો ખુલાસો આપે છે
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) પણ ખોટું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું

19. Consider the Assertion (A) and Reason (R) and mark the correct option :

Assertion (A) : According to Carvaka, Anumāna is not a pramaṇa.

Reason (R) : Vyapti cannot be established.

Codes :

- (A) (A) is true and (R) is false and (R) does not explain (A)
- (B) (A) and (R) both are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (C) (A) and (R) both are false and (R) does not explain (A)
- (D) (A) is false and (R) is true and (R) does not explain (A)

19. પ્રતિજ્ઞા (A) અને કારણ (R) નાં આધારે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

પ્રતિજ્ઞા (A) : ચારવાક અનુસાર, અનુમાન પ્રમાણ નથી.

કારણ (R) : વ્યાપ્તિ સિદ્ધ નથી કરી શકાતી.

કોડ :

- (A) (A) ખરું છે અને (R) ખોટું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું
- (B) (A) અને (R) બંને ખરાં છે અને (R) (A) નો ખુલાસો આપે છે
- (C) (A) અને (R) બંને ખોટાં છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) ખરું છે અને (R) (A) નો ખુલાસો નથી આપતું

20. Leibnitz proves the existence of God by :
- (A) Law of Identify
(B) Law of sufficient reason
(C) Law of excluded middle
(D) Law of contradiction
21. Which of the following accepts the view that consciousness is a by-product of matter ?
- (A) Jainism
(B) Buddhism
(C) Nayāya
(D) Charvāka
22. Which of the following is *not* a kind of Ṛna in vedic philosophy ?
- (A) Shatru Ṛna
(B) Pitra Ṛna
(C) Guru Ṛna
(D) Dev Ṛna
20. લાઈબનિઝ આ રીતે ઈશ્વરનું અસ્તિત્વ સિદ્ધ કરે છે :
- (A) એકત્વના નિયમ દ્વારા
(B) પૂરતા કારણનાં નિયમ દ્વારા
(C) એક્સક્લુડેડ મિડલનાં નિયમ દ્વારા
(D) વિસંગતિનાં નિયમ દ્વારા
21. કોના મતાનુસાર ચેતના જડતત્વની ઉપજ છે :
- (A) જૈન દર્શન
(B) બૌદ્ધ દર્શન
(C) ન્યાય દર્શન
(D) ચારવાક
22. વેદિક તત્વ ચિંતનમાં આમાંથી શું ઋણ નથી?
- (A) શત્રુ ઋણ
(B) પિતૃ ઋણ
(C) ગુરુ ઋણ
(D) દેવ ઋણ

23. Who among the following holds the view that Chodanā Artho dharmo Lakshnah ?

- (A) Kumarila
- (B) Prabhakara
- (C) Bhaskara Bhattacharya
- (D) Laugākshi Bhaskar

24. Which of the following is *not* a proof for the existence of prakṛti ?

- (A) Kāraṇakāryavibhāgāt
- (B) Kāraṇābhāvāt
- (C) Bhedānāma Parimāṇāt
- (D) Samanvayāt

25. Which part (Pāda) of yoga-sūtra discusses about the concept of kriya yoga ?

- (A) Vibhūtipāda
- (B) Kaivalyapāda
- (C) Sādhanāpāda
- (D) Samādhipāda

23. ચોદના અર્થો ધર્મો લક્ષણહ કોનો વિચાર છે?

- (A) કુમારિલ
- (B) પ્રભાકર
- (C) ભાસ્કર ભટ્ટાચાર્ય
- (D) લૌગાક્ષી ભાસ્કર

24. નીચે આપેલામાંથી શું પ્રકૃતિનું પ્રમાણ નથી :

- (A) કારણકાર્યવિભાગાત
- (B) કારણાભાવાત
- (C) ભેદાનામ પરિમાણાત
- (D) સમનવયાત

25. ક્રિયાયોગ, યોગસૂત્રનાં કયા પાદમાં આવે છે?

- (A) વિભૂતિપાદ
- (B) કેવલ્યપાદ
- (C) સાધનાપાદ
- (D) સમાધિપાદ

26. Which of the following is *not* a feature of maya, according to Advaita vedanta ?

- (A) Jada
- (B) Anādi
- (C) Nishprapanch
- (D) Adhyāsa

27. Which of the following schools of Buddhism *does not* believe in the reality of the world ?

- (A) Vaibhāshika
- (B) Sautantrika
- (C) Hinayāna
- (D) Mādhyamika

28. Which of the following according to Vaiśeṣika school is imperceptible ?

- (A) Anu
- (B) Dvyaṇuika
- (C) Tryaṇuka
- (D) None of the above

26. अद्वैत वेदांत अनुसार आमांथी क्यु मायानुं लक्षण नथी?

- (A) १५
- (B) अनादि
- (C) निष्प्रपंच
- (D) अध्यास

27. बौद्धदर्शननो कयो पंथ सृष्टिनी वास्तविकतानो स्वीकार नथी करतो?

- (A) वैभासिक
- (B) सौत्रान्तिक
- (C) हीनयान
- (D) माध्यमिक

28. वैशेषिक दर्शन अनुसार आमांथी अदृश्य शुं छे?

- (A) अनु
- (B) द्वयणुिका
- (C) त्र्यणुक
- (D) उपर आपेला विकल्पोमांथी अेकपक्ष नदि

29. Shreyas and Preyas imply

- (A) Both imply material well-being
- (B) Both imply for spiritual well-being
- (C) Shreyas imply for material well-being and Preyas imply for spiritual well-being
- (D) Preyas imply for material well-being and Shreyas imply for spiritual well-being

30. Which of the following is Aparoksha knowledge according to Jainism ?

- (A) Pratyaksha
- (B) Shruta
- (C) Awadhi
- (D) Mati

29. શ્રેયસ અને પ્રેયસ એટલે :

- (A) ભૌતિક કલ્યાણ
- (B) આધ્યાત્મિક કલ્યાણ
- (C) શ્રેયસ એટલે ભૌતિક કલ્યાણ અને પ્રેયસ એટલે આધ્યાત્મિક કલ્યાણ
- (D) પ્રેયસ એટલે ભૌતિક કલ્યાણ અને શ્રેયસ એટલે આધ્યાત્મિક કલ્યાણ

30. જૈન દર્શનાનુસાર નીચે આપેલામાંથી અપરોક્ષજ્ઞાન શું છે :

- (A) પ્રત્યક્ષ
- (B) શ્રુત:
- (C) અવધિ
- (D) મતિ

31. Match the List I with List II and select the correct answer by using the codes given below :

31. નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરીને સૂચિ I ની સૂચિ II માંથી યોગ્ય જોડ મેળવો અને સાચો જવાબ આપો :

List I	List II	સૂચિ I	સૂચિ II
(a) Anitya-paramāṇuvāda	(i) Sāṅkhya	(a) અનિત્ય પરમાણુવાદ	(i) સાંખ્ય
(b) Nitya-paramanu-kāranavada	(ii) Nyāya vaisheshika	(b) નિત્ય પરમાણુકારણવાદ	(ii) ન્યાય-વૈશેષિક
(c) Prakṛti parināmavāda	(iii) Ramanuja	(c) પ્રકૃતિ પરિણામવાદ	(iii) રામાનુજ
(d) Brahma parināmavāda	(iv) Hinayana Buddhism	(d) બ્રહ્મ પરિણામવાદ	(iv) હિનયાન બુદ્ધિસ્મ

Codes :

કોડ :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (i) (iii) (iv) (ii)
 (B) (ii) (iii) (i) (iv)
 (C) (iii) (i) (ii) (iv)
 (D) (iv) (ii) (i) (iii)

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (i) (iii) (iv) (ii)
 (B) (ii) (iii) (i) (iv)
 (C) (iii) (i) (ii) (iv)
 (D) (iv) (ii) (i) (iii)

32. Which of the following is correct about Vivekananda's concept of universal religion ?

- (A) Universal religion is universally valid
- (B) Underlying each religious tradition there is an universal religion
- (C) Universal religion is moral religion
- (D) Universal religion is present everywhere

33. Which of the following is *not* a cause according to Aristotle ?

- (A) Formal
- (B) Material
- (C) Efficient
- (D) Middle

32. નીચે આપેલામાંથી વિવેકાનંદનાં સનાતન ધર્મનાં વિષયમાં શું સુસંગત છે?

- (A) સનાતન ધર્મ સર્વદા સાચો છે
- (B) દરેક ધાર્મિક પ્રણાલિનાં પાયામાં એક સનાતન ધર્મ હોય છે
- (C) સનાતાન ધર્મ એ નૈતિક ધર્મ છે
- (D) સનાતન ધર્મ બધે જ વ્યાપેલો છે

33. એરિસ્ટોટલનાં મતે નીચે આપેલામાંથી શું કારણ નથી?

- (A) નિયમો પ્રમાણેનું (ઔપચારિક)
- (B) ભૌતિક
- (C) કાર્યક્ષમ
- (D) વચલું

34. Who among the following said, "One cannot step twice into the same river."
- (A) Thales
(B) Parmenides
(C) Xenophenes
(D) Heraclitus
35. God, according to Aristotle is
- (A) Personal God
(B) Formal God
(C) Unmoved mover
(D) Moved mover
36. Which of the following is *not* true about Augustine's conception of evil ?
- (A) Evil is necessary to good
(B) Evil is privation to good
(C) God is kept aloof from all evil
(D) Evil is good
34. નીચેમાનાં કયા ચિંતકે કહ્યું છે, "તમે એક જ નદીમાં બીજી વખત સ્નાન ના કરી શકો."
- (A) થેલીસ
(B) પારમેનાઈડસ
(C) ઝેનોફેનિસ
(D) હેરાકલિટસ
35. એરિસ્ટોટલનાં મતાનુસાર ઈશ્વર :
- (A) વ્યક્તિગત દેવ છે
(B) યાંત્રિક દેવ છે (ઔપચારિક દેવ)
(C) (Unmmoved mover) અનમૂવ્ડ મૂવર
(D) (Moved mover) મૂવ્ડ મૂવર
36. ઓગસ્ટીનનાં મતાનુસાર અનિષ્ટની બાબતમાં શું સાચું નથી?
- (A) અનિષ્ટ સદ્ગુણ માટે આવશ્યક છે
(B) અનિષ્ટ સદ્ગુણનો અભાવ છે
(C) ઈશ્વરને સર્વ અનિષ્ટથી અજગા રાખવામાં આવ્યા છે
(D) અનિષ્ટ સાચું છે

37. For Descartes, the criterion of truth is :

- (A) Clarity
- (B) Distinctness
- (C) Clarity and distinctness
- (D) Neither clarity nor distinctness

37. ડેકાર્ટસનાં મતાનુસાર, સત્યનું લક્ષણ છે :

- (A) સ્પષ્ટતા
- (B) વિશિષ્ટતા
- (C) સ્પષ્ટતા અને વિશિષ્ટતા
- (D) સ્પષ્ટતા અને વિશિષ્ટતામાંથી એકપણ નહિ

38. Which of the following is *not* true about Plato's theory of ideas ?

- (A) Ideas are things
- (B) Ideas are substance
- (C) Ideas are universal
- (D) Ideas are imperishable

38. પ્લેટોની theory of ideas નાં સંદર્ભમાં આમાંથી શું સાચું નથી?

- (A) વિચારો (Ideas) વસ્તુ છે
- (B) વિચારો (Ideas) પદાર્થ છે
- (C) વિચારો (Ideas) સનાતન છે
- (D) વિચારો (Ideas) અવિનાશી છે

39. Match List I with List II and choose the correct answer with the help of codes given below :

39. નીચે આપેલા કોડ (codes) ની મદદથી સૂચિ I ની સૂચિ II માંથી યોગ્ય જોડ મેળવો :

List I	List II	સૂચિ I	સૂચિ II
(a) St. Aquinas	(i) Ideas are universals	(a) એક્વાઈનસ	(i) વિચારો સામાન્ય પદછે(universals)
(b) Aristotle	(ii) Four causes	(b) એરિસ્ટોટલ	(ii) ચાર કારણો
(c) St. Augustine	(iii) Five proofs for existence of God	(c) ઓગસ્ટીન	(iii) ઈશ્વરનું અસ્તિત્વ સિદ્ધ કરતાં પાંચ પ્રમાણ
(d) Plato	(iv) Man is responsible for evil	(d) પ્લેટો	(iv) અનિષ્ટ માટે માનવ જવાબદાર છે

Codes :

કોડ :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (iv) (iii) (ii) (i)
 (B) (iii) (ii) (i) (iv)
 (C) (iii) (ii) (iv) (i)
 (D) (i) (ii) (iii) (iv)

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (iv) (iii) (ii) (i)
 (B) (iii) (ii) (i) (iv)
 (C) (iii) (ii) (iv) (i)
 (D) (i) (ii) (iii) (iv)

40. Nietzsche propounded which of the following idea ?

- (A) Will to believe
- (B) Will to work
- (C) Will to power
- (D) Will to relax

41. Which of the following is *not* correct about Moore's refutation of idealism ?

- (A) It is a critique of Berkeley's
Esse-Est-Percipii
- (B) It is a critique idealism
- (C) It is an attempt to establish
realism
- (D) It is a defense of Kantian
philosophy

40. આમાંથી કયો મત નીત્ઝેનો (Nietzsche) નો છે :

- (A) વિલ ટુ બિલીવ
- (B) વિલ ટુ વર્ક
- (C) વિલ ટુ પાવર
- (D) વિલ ટુ રિલેક્સ

41. આમાંથી મૂરનાં વિષયમાં શું યથાર્થ નથી?

- (A) એ બર્કલીનાં એસે એ પેરસિપી (esse est percipi) ની આલોચના છે
- (B) એ આદર્શવાદ (idealism) ની આલોચના છે
- (C) એ યથાર્થવાદ સિદ્ધ કરવાનો પ્રયત્ન છે
- (D) એ કાન્ત (Kant) ની વિચારધારાનો બચાવ છે

42. According to Wittgenstein which of the following is *not* correct about facts ?

- (A) Atomic facts
- (B) Complex facts
- (C) Negative facts
- (D) World Consists of facts

43. Which of the following is *not* a concept of Husserlian phenomenology.

- (A) Bracketing
- (B) Intentionality
- (C) Phenomenological reduction
- (D) Foundationalism

44. The view that the physical objects are in fact logical constructions based on the sensory experience is held by :

- (A) Wittgenstein
- (B) Russell
- (C) Austin
- (D) Ryle

42. વિટગેનસ્ટાઈનનાં (Wittgenstein) નાં મતાનુસાર, વાસ્તવિકતાનાં વિષયમાં શું યથાર્થ નથી ?

- (A) આણવિક હકીકત
- (B) જટિલ હકીકત
- (C) નકારાત્મક હકીકત
- (D) સૃષ્ટિમાં વાસ્તવિકતાનું અસ્તિત્વ છે

43. આમાંથી કયો મત હુસેરલ (Husserl) ની ફેનોમેનોલોજીનો ભાગ નથી :

- (A) બ્રેકેટિંગ (Bracketing)
- (B) ઈન્ટેન્શનાલિટિ (Intentionality)
- (C) ફેનોમેનોલોજીકલ રિડક્શન (Phenomenological reduction)
- (D) ફાઉન્ડેશનાલિસ્મ (Foundationalism)

44. ભૌતિક વસ્તુઓ ભૌતિક અનુભવનાં આધારે રહેલી તાર્કિક રચનાઓ છે, આ મત કોનો છે?

- (A) વિટગેનસ્ટાઈન (Wittgenstein)
- (B) રસેલ (Russell)
- (C) ઓસ્ટિન (Austin)
- (D) રાઈલ (Ryle)

45. Who among the following, said that
“The real is rational, and the
rational is real” ?

- (A) Kant
- (B) Locke
- (C) Hegel
- (D) Spinoza

46. Who among the following maintains
that there is no necessary
connection between cause and
effect ?

- (A) Locke
- (B) Hume
- (C) Kant
- (D) Descartes

47. Monads, according to Leibnitz,
are :

- (A) Solid
- (B) Liquid
- (C) Transparent
- (D) Windowless

45. આમાંનાં કયા ચિંતકે કહ્યું છે , “જે ખરું છે, તે
તર્કસંગત છે, અને જે તર્કસંગત છે, તે ખરું
છે” :

- (A) કાન્ત (Kant)
- (B) લોક (Locke)
- (C) હેગેલ (Hegel)
- (D) સ્પિનોઝા (Spinoza)

46. કયા ચિંતકના મતાનુસાર કાર્ય અને કારણ વચ્ચે
આવશ્યક સંબંધ નથી?

- (A) લોક (Locke)
- (B) હૂમ (Hume)
- (C) કાન્ત (Kant)
- (D) ડેકાર્ટેસ (Descartes)

47. લાઈબનિઝ (Leibnitz) નાં મતે મોનાડ્સ
(Monads) એટલે :

- (A) ધનાકૃતિ
- (B) પ્રવાહિ
- (C) પારદર્શક
- (D) વિંડોલેસ (Windowless)

48. "Knowledge begins with the senses, proceeds to the understanding and of ends in reasons" is the thesis of:
- (A) Kant
(B) Locke
(C) Leibnitz
(D) Berkeley
49. Which of the following according to Locke does not belong to the group of complex ideas ?
- (A) Modes
(B) Relation
(C) Solidity
(D) Substance
50. Berkeley's *Esse-Est-Percipii* holds that
- (A) Nothing can exist unperceived
(B) Nothing exists
(C) Only ideas exist
(D) None of the above
48. જ્ઞાનની શરૂઆત ઈન્દ્રિયોથી થઈને સમજશક્તિ સુધી પહોંચે છે અને બુદ્ધિમાં સમાપ્ત થાય છે." આ મત કોનો છે?
- (A) કાન્ત (Kant)
(B) લોક (Locke)
(C) લાઈબનિઝ (Leibnitz)
(D) બર્કલી (Berkeley)
49. લૉકનાં મતાનુસાર જટિલ વિચારો (કોમ્પ્લેક્સ આઈડિયાસ) નાં વર્ગમાં આમાંનું શું નથી આવતું :
- (A) મોડસ (Modes)
(B) સંબંધ
(C) ઘનતા
(D) પદાર્થ
50. બર્કલીનો મત એસે એ પેરસિપી (*esse est percipi*) દર્શાવે છે કે :
- (A) અપ્રત્યક્ષનું કોઈ અસ્તિત્વ નથી
(B) કશાનું પણ અસ્તિત્વ નથી
(C) ફક્ત વિચારોનું અસ્તિત્વ છે
(D) ઉપર આપેલામાંથી એકપણ નહિ

ROUGH WORK

SEAL